

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

**КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ
СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
НАУКИ, ОСВІТИ І ПРАКТИКИ УКРАЇНИ**

Київ 2010

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

**КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ
СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
НАУКИ, ОСВІТИ І ПРАКТИКИ УКРАЇНИ**

Київ 2010

УДК 002-024.11-025.13:37](477)
ББК 73(4Укр)+78.342(4Укр)
К 65

*Рекомендовано до друку вченою радою Державної науково-педагогічної
бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського
(протокол № 11 від 26 листопада 2010 р.)*

К 65 **Концептуальна модель системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України / НАПН України.** Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. О. М. Яценко ; наук. ред. П. І. Рогова ; рец.: Ю. І. Артемов, Т. Ф. Букшина ; літ. ред.: С. М. Зозуля, І. П. Білоцерківець]. – К. : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2010. – 28 с.

Висвітлено загальні положення концептуальної моделі побудови, впровадження і розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України. Підґрунтям для розроблення концептуальної моделі слугувала науково-інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за умов взаємодії підрозділів бібліотеки та провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, створення інфраструктури, баз даних, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в бібліотечно-бібліографічні процеси. Запропоновано концептуальні рішення щодо ієрархічної побудови системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України та інформаційної інфраструктури Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. Представлено можливість виконання цих рішень та реалізації відповідних процесів.

УДК 002-024.11-025.13:37](477)
ББК 73(4Укр)+78.342(4Укр)

- Укладач** О. М. Яценко, к.і.н., с.н.с. НБУ ім. В. І. Вернадського
- Науковий редактор** П. І. Рогова, к.і.н., с.н.с., директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
- Рецензенти:** Ю. І. Артемов, к.т.н., с.н.с. відділу науково-технічного забезпечення та впровадження комп'ютерних технологій ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Т. Ф. Букшина, н.с. відділу наукової реферативної інформації ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
- Літературні редактори:** С. М. Зозуля, зав. науково-редакційного відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
І. П. Білоцерківець, м.н.с. науково-редакційного відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

© Державна науково-педагогічна
бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського, 2010

ЗМІСТ

Перелік скорочень.....	4
1. Загальні положення	5
2. Категорійно-понятійний апарат	5
3. Стан і проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України	8
4. Мета, основні завдання та напрями системи інформаційно- аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України	10
5. Архітектура та основні аспекти системи інформаційно- аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України	12
5.1. Архітектура	12
5.1.1. Загальні положення	12
5.1.2. Теоретичні положення.....	14
5.1.3. Структура та зміст системи.....	15
5.2. Аспекти	20
5.2.1. Нормативно-правове забезпечення	20
5.2.2. Корпоративне наповнення галузевих БД.....	21
5.2.3. Використання Інтернету для функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти та практики України.....	22
5.2.4. Забезпечення інтеграції програмно-апаратних засобів.....	23
Висновки.....	24
Використані джерела	25

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

БД – база даних

ГОСТ – Государственный стандарт

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського

ДСТУ – Державний стандарт України

ЕК – електронний каталог

ІСО (International Organization for Standardization, ISO) – Міжнародна організація зі стандартизації

МБА – міжбібліотечний абонемент

МОН України – Міністерство освіти і науки України

НАПН України – Національна академія педагогічних наук України

НДР – науково-дослідна робота

1. Загальні положення

Під системою інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України запропоновано мати на увазі інформаційну інфраструктуру, створену Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) та мережею освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, котра забезпечуватиме розвиток та широкомасштабне застосування інформаційно-комунікаційних технологій до методів та засобів пошуку, збору, опрацювання, зберігання інформації з питань педагогіки, психології та освіти; систематизацію наявних знань і формування на їх основі нових інформаційних матеріалів (оглядово-аналітичних документів) з актуальних проблем педагогіки, психології та освіти, використання їх у процесі управління поточним станом, удосконаленням і розвитком галузі; сприятиме підвищенню ефективності надання комплексу інформаційних послуг для науковців, керівників та фахівців галузі.

Формування та впровадження системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики – це складний процес, який потребує значних матеріальних, інтелектуальних і фінансових ресурсів та вимагає вирішення комплексу організаційних і технологічних проблем.

Розглядаючи процес формування моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти та практики в Україні, розробники роблять акцент на її універсальності.

Мета концептуальної моделі полягає у формуванні стратегії формування, функціонування та розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики в Україні – однієї зі складових системи науково-інформаційного забезпечення освітянської галузі України, основних завдань, пріоритетів побудови цієї системи.

2. Категорійно-понятійний апарат

Аналітичний огляд – складна розповідь, у якій подається зведена характеристика певного питання, проблеми, теми, що базується на інформації, отриманій з документів, яка містить аргументовану оцінку та рекомендації з її використання [3, с. 97–98].

База даних – 1) упорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується спільно та призначений для задоволення інформаційних потреб користувачів [1]; 2) іменована сукупність даних, що відображає стан об'єктів та їх відношень у визначеній предметній області [19].

Банк знань – це автоматизована система, що містить різні види знань (наприклад, концептуальні) про предметну область. Ці знання, зазвичай, виражаються в термінах даної предметної сфери [26, с. 13].

Бібліографічне видання – інформаційне видання, що містить упорядковану сукупність бібліографічних записів [23, с. 22].

Бібліографічний огляд – послідовна розповідь про документи – містить характеристики первинних документів як джерел інформації, що з'явилися за певний час або об'єднані будь-якою загальною ознакою [3, с. 97–98].

Дайджест – 1) неперіодичне видання, що містить короткий, зручний для сприйняття виклад твору у вигляді витягів з оригінального тексту або у формі вільного перекладу [23, с. 45]; 2) видання публікацій у вигляді добірки витягів із конкретного тексту, відібраних і згрупованих таким чином, щоб дати про нього загальне уявлення, чи добірки найцікавіших матеріалів, передрукованих з інших видань [5].

Документ – будь-який матеріальний носій (папір, кіно- та фотоплівка, магнітна стрічка, оптичний диск та ін.) із зафіксованою на ньому інформацією, призначеною для її зберігання й передачі в часі та просторі з певними ознаками (реквізитами), що дозволяють її ідентифікувати [23, с. 51].

Експрес-інформація – періодичне реферативне видання розширених та зведених рефератів найактуальніших опублікованих зарубіжних матеріалів або неопублікованих вітчизняних документів, призначене для оперативного інформування фахівців [5].

Електронний документ – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа [14].

Інформатизація – сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки [19].

Інформаційна інфраструктура – комплекс програмно-технічних засобів, організаційних систем та нормативних баз, який забезпечує організацію взаємодії інформаційних потоків, функціонування та розвиток засобів інформаційної взаємодії та інформаційного простору країни або організації [8].

Інформаційна система – організаційно впорядкована сукупність інформаційних ресурсів та інформаційних технологій і засобів забезпечення інформаційних процесів [7].

Інформаційна технологія – цілеспрямована організована сукупність інформаційних процесів з використанням засобів обчислювальної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних, швидкий пошук інформації, доступ до джерел інформації незалежно від місця їх розташування [19].

Інформаційне видання – видання, функціональним призначенням якого є повідомлення про опубліковані й/чи неопубліковані документи у формі, зручній для швидкого ознайомлення з ними. Види інформаційних видань: бібліографічне, реферативне, оглядове [23, с. 66].

Інформаційний ресурс – сукупність документів в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних тощо) [19].

Інформаційно-аналітична діяльність – 1) сукупність дій та заходів на основі концепцій, методів і засобів, нормативно-методичних матеріалів для збору, накопичення, обробки та аналізу даних на основі інформаційних технологій [15]; 2) це особливий напрям інформаційної діяльності, сукупність дій та заходів, пов'язаних із виявленням, опрацюванням, збереженням інформації з проблемних ситуацій у базовій діяльності користувачів (чи проблемних питань галузі в цілому), що потребують вирішення, утворення на її основі оглядово-аналітичних документів, їх поширення на засадах інформаційних технологій [21; 22].

Інформація – відомості, що є об'єктом зберігання, перероблення й передавання в просторі й часі, незалежно від фізичної форми їхнього представлення, що використовують з метою отримання знань, прийняття рішень, забезпечення функціонування суспільства [23, с. 66].

Концептуальна модель – 1) формулювання змістовного і внутрішнього представлення, що поєднує концепцію користувача й розробника моделі. Вона включає в явному виді логіку, алгоритми, припущення й обмеження; 2) абстрактна модель, яка виявляє причинно-наслідкові зв'язки, властиві досліджуваному об'єктові в межах, визначених цілями дослідження. По суті, це формальний опис об'єкта моделювання, який відображає концепцію (погляд) дослідника на проблему [9].

Корпорація – договірні об'єднання, створені на основі поєднання виробничих, наукових та комерційних інтересів, з делегуванням окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників [4, с. 457].

Науково-інформаційна діяльність – сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави у науково-технічній інформації, що полягає в її збиранні, аналітично-синтетичній обробці, фіксації, зберіганні, пошуку і поширенні [18].

Оглядове видання – інформаційне видання, публікації одного чи декількох оглядів, які відображають підсумки аналізу та узагальнення відомостей з різних джерел за певний період часу з метою отримання

необхідного вивідного знання щодо стану, розвитку і можливих (оптимальних) шляхів вирішення даної проблеми [5].

Реферативне видання – неперіодичне чи періодичне інформаційне видання, що містить упорядковану сукупність бібліографічних записів з рефератами [23, с. 129].

Реферативний огляд – подає факти і концепції, викладені у документах та носить описовий характер [5, с. 97–98].

Система – 1) порядок, зумовлений правильним, планомірним розташуванням і взаємним зв'язком частин чого-небудь; 2) сукупність яких-небудь елементів, одиниць, частин, об'єднаних за спільною ознакою, призначенням; 3) будова, структура, що становить єдність закономірно розташованих та функціонуючих частин [4, с. 1126].

3. Стан і проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України

Інформаційно-аналітична діяльність, зокрема підготовка інформаційних видань та формування електронних науково-інформаційних ресурсів ХХІ ст. набувають особливої актуальності в усіх сферах наукової і практичної діяльності й займають помітне місце у наукових розробках багатьох країн світу, у тому числі України.

Сьогодні в Україні функціонує чимало інформаційних служб, які займаються інформаційно-аналітичною діяльністю. Проте через відсутність централізації та координування цієї роботи неможливо встановити, яка інформація ними готується та на якого споживача вона розрахована. Крім того, незважаючи на позитивну динаміку розвитку електронних інформаційних ресурсів в Україні, невирішеними проблемами лишаються відсутність єдиних стандартів та несумісність ресурсів, складність доступу до них, дублювання інформації тощо. Це значно знижує якість надання інформаційних послуг за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Не сформовано єдину інфраструктуру обміну даними в електронній формі, тому відомості, зібрані в одних інформаційних системах, недоступні іншим інформаційним установам. Застосування нестандартизованих форматів даних, протоколів обміну і відсутність єдиних класифікаторів, довідників, а також доступу до них, обмежують можливість застосування автоматизованих засобів пошуку та аналітичної обробки інформації [10;11].

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського як галузевий науково-дослідний, науково-інформаційний, науково-методичний центр освітянських бібліотек Міністерства освіти і науки України (далі – МОН Укра-

їни) та Національної академії педагогічних наук (далі – НАПН України), структурний підрозділ НАПН України з 2000 р., проводить роботу зі створення всеукраїнського галузевого інтегрованого інформаційного ресурсу в традиційній та електронній формах шляхом об’єднання бібліотек освітянської галузі України в мережу освітянських бібліотек МОН України та НАПН України й кооперування їхньої діяльності; розробляє систему науково-інформаційного забезпечення фахових інформаційних потреб науковців і практиків освітянської галузі України шляхом продукування вторинних документів (бібліографічних, реферативних, оглядових); формує корпоративну мережу електронних бібліотек освітянської галузі України.

У рамках НДР «Науково-інформаційне забезпечення освітянської галузі України» (2003–2007 рр.) та «Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України» (2008–2011 рр.), які виконувала ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, розроблено систему науково-інформаційного забезпечення освітянської галузі України, складовими якої є бібліографічна, реферативна та оглядово-аналітична інформація (рис. 1). У зв’язку з цим у межах здійснення даних НДР було розроблено теоретичні, методичні та організаційні засади щодо інформаційно-аналітичного забезпечення освітянської галузі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського як всеукраїнським галузевим інформаційним центром.

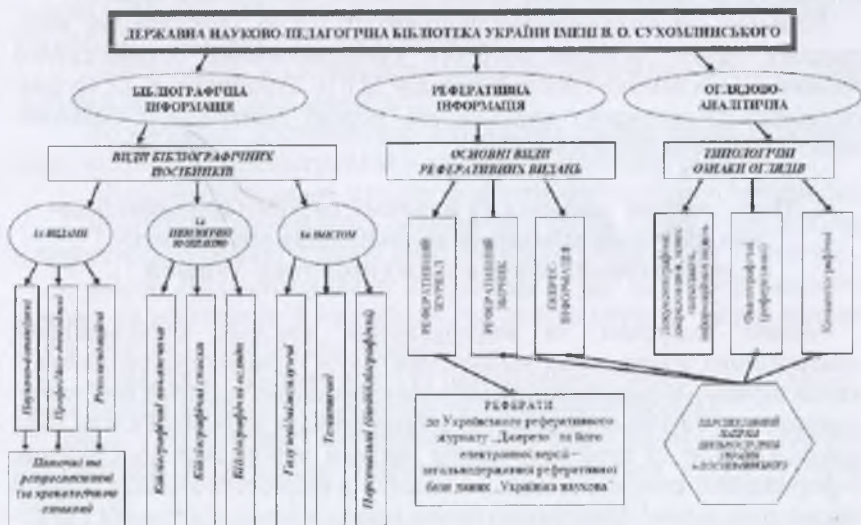

Рис. 1. Система науково-інформаційного забезпечення освітянської галузі України

Було проаналізовано стан інформаційно-аналітичного забезпечення педагогіки та освіти в Україні, зроблено висновок, що між ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та книгозбірнями мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України налагоджено ефективне бібліографічне та інформаційно-реферативне забезпечення інноваційного розвитку вітчизняної педагогічної науки, освіти й практики.

Проблема укладання оглядово-аналітичної інформації з питань педагогіки, психології та освіти, порівняно з підготовкою інших інформаційних видань, є найскладнішою та найменш дослідженою у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Тому основною метою НДР бібліотеки «Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України» (2008–2011 рр.) визначено подальший розвиток науково-інформаційного забезпечення потреб освітянської галузі держави та здійснення чергового етапу – розроблення теоретичних, науково-методичних та організаційних засад інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики в Україні; розроблення концептуальної моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення освіти в Україні.

Серед основних завдань нової НДР ключовим є аналітичне перетворення інформації та її структурне впорядкування (інформаційний аналіз, узагальнення, згортання; організація великих інформаційних масивів у вигляді БД та укладання на їх основі оглядово-аналітичних видань).

Розвиток системи інформаційно-аналітичного забезпечення освітянської галузі України потребує скоординованих організаційно-технологічних заходів і погоджених дій ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

4. Мета, основні завдання та напрями системи інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України

Метою побудови та впровадження системи інформаційно-аналітичного забезпечення освітянської галузі України є подальший розвиток науково-інформаційного забезпечення потреб освітянської галузі держави – досягнення ефективної роботи органів державної влади, наукових установ та практиків галузі завдяки впровадженню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в бібліотечно-бібліографічні процеси на основі принципово нових підходів щодо підготовки і представлення інформації, формуванню та використанню в бібліотечних установах галузі сучасних електронних інформаційно-аналітичних ресурсів.

Одним із головних завдань визначено необхідність започаткування та розвитку комп'ютерних бібліографічних, реферативних БД, які з часом могли б перетворитися на банк знань. Вирішення цього завдання передбачає:

по-перше – раціональне введення та збереження в електронному вигляді бібліографічної та реферативної інформації з питань педагогіки, психології та освіти;

по-друге – проведення системних досліджень на основі зібраної в електронній формі інформації;

по-третє – за результатами досліджень підготовку, публікацію та поширення на різних носіях (паперових, електронних) оглядово-аналітичних матеріалів з питань педагогіки, психології та освіти, які не тільки узагальнюють характеристики вихідних джерел, а й містять висновки та рекомендації для розв'язання проблем, дозволяють заощадити час фахівців, позбавляють їх необхідності безпосереднього перегляду документів під час пошуку потрібних матеріалів, акцентують увагу на особливо важливих документах.

Загальним завданням системи є забезпечення умов для прийняття обґрунтованих, узгоджених та ефективних рішень науковцями та керівництвом галузі. Це досягається через вирішення низки завдань, зокрема:

- створення ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та книгозбірнями мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України корпоративної технології опрацювання документів (аналітичний бібліографічний опис статей галузевої періодики, підготовка рефератів статей із фахових галузевих видань);

- забезпечення відповідності укладеної інформації чинним стандартам з інформаційної діяльності;

- формування, систематичне наповнення та підтримка галузевих комп'ютерних БД бібліографічної та реферативної інформації;

- збільшення кількості джерел та обсягів опрацьованої інформації;

- моніторинг вітчизняних періодичних та продовжуваних видань, інтернет-ресурсів з актуальних проблем педагогічної науки та освіти;

- якісне систематизування інформації у БД для її ефективного пошуку та підготовки й укладання, на основі наявних даних, різних видів оглядово-аналітичних документів;

- підвищення достовірності та оперативності інформації, публікування та поширення її у друкованій та електронній формах.

Згідно з визначеними завданнями, до напрямів формування системи інформаційно-аналітичного забезпечення освітянської галузі України належать:

- 1) *упровадження електронного документообігу*. Поступово документообіг повинен переноситися з паперових на електронні носії, що є необхідною умовою впровадження засобів автоматизації;

2) *збір і первинне опрацювання інформації*. Основними джерелами інформації для проведення аналітичних досліджень є: результати фундаментальних досліджень; матеріали, підготовлені різними підрозділами і службами галузі; дані державних і недержавних (комерційних) інформаційних ресурсів як на території України, так і за її межами; оперативна інформація ЗМІ тощо. Зібрані й опрацьовані дані концентруються в ЕК (у тому числі аналітичній БД «Періодика»), БД реферативної інформації та інших БД ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;

3) *систематичне поповнення джерел інформації*, у тому числі електронних, на основі нових інформаційних технологій виявлення, вивчення сховищ даних, депозитаріїв та електронних бібліотек для забезпечення постійного уточнення і розширення інформаційної бази;

4) *моніторинг* сучасного стану педагогіки, психології та освіти України на основі вироблених критеріїв і показників роботи за допомогою автоматизованих засобів і технологій – досягнення якомога об'єктивнішого відображення стану справ у різних ділянках галузі;

5) *здійснення фундаментальних досліджень* спільно з науковими установами, що передбачає розроблення предметної галузі знань і створення інформаційних моделей діяльності;

6) *налагодження підготовки та публікації оглядово-аналітичних матеріалів* (бібліографічні, реферативні, аналітичні огляди, дайджести, аналітичні записки, аналітичні довідки тощо) у друкованій та електронній формах;

7) *активна і взаємовигідна співпраця* різних аналітичних центрів, інформаційних служб, бібліотек тощо.

5. Архітектура та основні аспекти системи інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України

5.1. Архітектура

5.1.1. Загальні положення

Система інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України повинна формуватися як складова системи науково-інформаційного забезпечення галузі й бути спрямованою на раціональне використання інформаційного та науково-технічного потенціалу, матеріально-технічних та фінансових ресурсів. Така сис-

тема дозволить створити сучасну інформаційну інфраструктуру освітньої галузі країни і сприятиме вирішенню нагальних поточних та перспективних завдань.

Стратегія розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України має бути націлена на виконання програми інформатизації ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та провідних книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України. Насамперед це:

- створення інтегрованої інформаційно-комунікаційної системи мережі освітянських бібліотек;
- налагодження корпоративної технології опрацювання галузевої інформації;
- формування та розвиток системи галузевих інформаційних ресурсів на засадах координації діяльності мережі освітянських бібліотек;
- інформатизація бібліотечних процесів в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та книгозбірнях мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

Розвиток інформатизації суспільства веде до формування нового інформаційного середовища, нового інформаційного устрою системи управління бібліотекою та нових методів у професійній діяльності бібліотекарів загалом. За цих умов процес загальної інформатизації бібліотеки повинен мати ієрархічну структуру системи управління та підсистеми упровадження новітніх технологій формування інформаційних ресурсів (комп'ютерних БД), навчально-методичних комплексів з організації та впровадження технологічних процесів, загально-бібліотечних систем документообігу тощо.

Для впровадження цих процесів запропоновано внести систему інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти та практики України до структурно-логічної схеми загальної інформатизації ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в бібліотечно-бібліографічні процеси.

Основними напрямками роботи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з реалізації концептуальної моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики в Україні мають бути:

- забезпечення виробничої діяльності – повноти технологічного циклу за умов впровадження комп'ютерних технологій в бібліотечні процеси;
- запровадження комп'ютеризованого документообігу у роботі відділів й інших структурних підрозділів бібліотеки;
- уведення галузевої інформації до БД, ЕК та постійна актуалізація власних електронних бібліотечних ресурсів;

- встановлення зв'язку з філією ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського і провідними книгозбірнями мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України за допомогою засобів комунікації та надання їм доступу до інформаційних ресурсів головного фонду;
- надання вільного доступу до глобальної інформаційної мережі Інтернет, у тому числі до зовнішнього освітнього інформаційного ресурсу;
- підтримка у належному стані матеріально-технічної бази бібліотеки відповідно до сучасного стану розвитку суспільства.

5.1.2. Теоретичні положення

Останнім часом результати оглядово-аналітичної діяльності, процеси підготовки інформаційних документів та засоби для їх створення дедалі частіше об'єднуються поняттям «інформаційно-аналітичні дослідження».

У структурі інформаційної діяльності вагоме значення належить інформаційно-аналітичній діяльності, котра є її складовою, тобто пов'язана з отриманням, використанням, поширенням та збереженням інформації. Термін «аналітична діяльність» підкреслює застосування методики аналізу інформації. Інформаційно-аналітичні дослідження потребують пошуку й опрацювання не окремих документів, а вихідної інформації, що відповідає інформаційним потребам користувача. Тому результатом інформаційно-аналітичної діяльності є формування інформаційної моделі проблеми (теми запиту користувача інформації). Такі завдання виконують інформаційні документи, що містять оглядову інформацію [21; 22; 24, с. 30–31].

Мета інформаційно-аналітичної діяльності бібліотеки – інформаційне забезпечення управлінських рішень і створення системи інформаційної підтримки базової діяльності користувачів інформації. Основним засобом виконання цих завдань є підготовка оглядово-аналітичної інформації, що дозволяє систематизовано та узагальнено оцінити стан галузі (досягнутий рівень, тенденції та перспективи розвитку, організаційно-економічну ситуацію тощо).

Інформаційно-аналітична діяльність бібліотеки передбачає використання методики та результатів здійснення таких видів інформаційної діяльності, як бібліографічна та науково-інформаційна, і є їх логічним продовженням. Підготовка оглядово-аналітичної інформації ґрунтується на основних процесах опрацювання документних джерел, головними серед яких є:

- виявлення, збирання і систематизація відомостей та кількісних даних, які характеризують різні аспекти стану розглянутого об'єкта;

- оцінювання новизни, достовірності та взаємозалежності відібраних даних, їх доповнення та уточнення змісту;
- логічне опрацювання отриманих даних і фактів для отримання нової інформації щодо стану об'єкта, тобто знання рівня, досягнутого об'єктом, організаційно-економічної ситуації та тенденцій розвитку.

Особлива роль при цьому належить аналітико-синтетичному опрацюванню інформації. Йдеться про осмислення, аналіз та оцінювання змісту документів для відбору необхідних відомостей. До процесів аналітико-синтетичного опрацювання належать: бібліографування, анотування, реферування й підготовка оглядово-аналітичних видань. Отже, шляхом аналітико-синтетичного опрацювання первинних документів вдається провести якісний відбір інформації й представити її в стислій, згорнутій формі, що забезпечує передачу відомостей про першоджерело, його основний зміст або певну тему.

За результатами опрацювання першоджерел готують оглядово-аналітичні документи: різного роду огляди, щорічні доповіді про найважливіші досягнення у певній галузі, аналітичні довідки, аналітичні записки, інформаційні повідомлення, дайджести, досє тощо.

За глибиною згортання первинної інформації, методом аналізу та характером узагальнення огляди поділяють на *бібліографічні, реферативні та аналітичні*.

До змісту оглядово-аналітичних документів висувають такі вимоги: актуальність, достовірність, об'єктивність, фактографічність, лаконічність подання інформації, наявність висновків та їх обґрунтованість, оперативність випуску. При цьому слід зважати на характер інформації, функціональну специфіку оглядово-аналітичних видань та їхнє споживче призначення.

5.1.3. Структура та зміст системи

Система інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України поєднує процеси й операції з опрацювання бібліографічної та реферативної інформації; утворення та ведення відповідних комп'ютерних БД; моніторинг періодичних видань та електронних інтернет-ресурсів з проблем педагогіки, психології та освіти і підготовку оглядово-аналітичних документів на основі зібраної інформації для задоволення інформаційних потреб керівництва галузі (МОН України, НАПН України), науково-дослідних установ НАПН України, вищих навчальних закладів України, користувачів мережі освітянських бібліотек України (рис. 2) та з інших галузей, що потребують вищезазначеної інформації.

Рис. 2. Структурно-логічна схема системи інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України
Зокрема, інформаційно-аналітичне забезпечення передбачає підготовку:

- *періодичних* (щотижневих, щомісячних, шоквартальних, щорічних) матеріалів: бібліографічних, реферативних, аналітичних оглядів, дайджестів та ін.;

- *разових документів*: аналітичних записок, аналітичних довідок оглядів стану питання, інформаційних повідомлень, досє тощо.

В основу системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України покладено налагодження ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та провідними книгозбірнями мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України процесів:

- *корпоративної технології опрацювання галузевої інформації*, що охоплює:

- ✓ корпоративну каталогізацію (наповнення електронного каталогу бібліотек – БД «Книги»);

✓ корпоративне укладання аналітичних бібліографічних описів галузевих періодичних та продовжуваних видань (наповнення бібліографічної БД «Періодика»);

✓ корпоративне реферування галузевих періодичних і продовжуваних видань (наповнення галузевої реферативної БД);

- *моніторингу* сучасного стану педагогіки, психології та освіти України за:

✓ матеріалами періодичних видань;

✓ інтернет-ресурсами;

- *пошуку, аналізу, порівняння та систематизування* зібраної інформації з актуальних проблем педагогіки, психології та освіти;

- *підготовки оглядово-аналітичних матеріалів* (на основі зібраних даних укладання та видання різних видів оглядових та аналітичних документів).

Підготовлені стандартизовані бібліографічні, реферативні записи, результати моніторингу проходять процеси систематизації, індексування ключовими словами з метою провадження у майбутньому ефективного пошуку, заносяться та зберігаються у відповідних комп'ютерних БД. Процес поповнення новими даними та ведення бібліографічних і фактографічних БД безперервний та чітко розділений між підрозділами ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського і книгозбірнями мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України:

- відділ наукового опрацювання і каталогізації документів та бібліотеки мережі готують бібліографічні записи для формування електронного каталогу – БД «Книги»;

- відділ наукової інформаційно-бібліографічної діяльності, філія ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та бібліотеки мережі укладають аналітичні бібліографічні описи галузевих періодичних і продовжуваних видань;

- відділ наукової реферативної інформації та бібліотеки мережі проводять реферування періодичних і продовжуваних видань;

- відділ науково-аналітичної обробки і поширення інформації в сфері освіти проводить моніторинг сучасного стану педагогіки, психології та освіти за матеріалами періодичних видань та інтернет-ресурсами.

Щоб уникнути дублювання, для кожного учасника проекту мають бути чітко розписані джерела, які підлягають опрацюванню.

У результаті здійснення пошуку з конкретної тематики (запиту) в базах даних ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, аналізу знайденої інформації, її порівняння та систематизування залежно від виду оглядового видання, структурними підрозділами бібліотеки готуються відповідні оглядово-аналітичні матеріали:

- відділ наукової інформаційно-бібліографічної діяльності – бібліографічні огляди, досьє, дайджести тощо;
- відділ наукової реферативної інформації – реферативні огляди, експрес-інформацію тощо;
- відділ науково-аналітичної обробки і поширення інформації в сфері освіти – аналітичні огляди, аналітичні записки, аналітичні довідки, дайджести тощо.

Методика та технологія укладання окремих видів аналітичних видань відпрацьована у методичних рекомендаціях «Укладання інформаційно-аналітичних документів» (К., 2010) [27], підготовлених у рамках НДР «Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України».

Пропонуємо ймовірний перелік видань, які можуть стати результатом функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України:

1) дайджести (*тижневик*; друкований, електронний варіанти – за матеріалами газетних публікацій у центральних виданнях України, основних обласних газетах, російськомовних зарубіжних виданнях).

Попередні назви:

«Національна академія педагогічних наук України у дзеркалі преси»;

«Педагогічна наука, освіта і практика України в оцінюванні преси»;

2) аналітичні матеріали з проблем педагогіки, психології та освіти (*щомісячник*, *щоквартальник*; друкований, електронний варіанти).

Попередня назва: «Педагогіка, психологія та освіта в Україні».

Орієнтовна структура збірника:

- нові документи органів державної влади з питань педагогіки, психології та освіти України (закони України, укази, розпорядження, постанови Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України);

- матеріали Національної академії педагогічних наук України;

- матеріали міжнародних організацій та установ з питань педагогіки, психології та освіти;

- дослідження проблем педагогіки, психології та освіти в Україні;

- вітчизняний та світовий досвід;

- інформація про наукові конференції, симпозіуми, круглі столи, наради тощо;

3) окремі огляди (бібліографічні, реферативні) з актуальних питань суспільства в галузі педагогічної науки, освіти і практики України, наприклад, тестування (*разові*; друкований, електронний варіанти).

Функціонально систему інформаційно-аналітичного забезпечення освітянської галузі України можна поділити на три групи.

До першої належать *функції пошуку та опрацювання інформації*, це:

- пошук, збирання та аналіз друкованих джерел, моніторинг періодичних видань, електронних публікацій мережі Інтернет з актуальних проблем педагогіки, психології та освіти;
- науковий аналіз та систематизування знайденої інформації, її збереження;
- поповнення новими даними та ведення бібліографічних та фактографічних БД із актуальних проблем галузі.

Провідну роль у пошуку інформації відіграють власні інформаційні ресурси ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, насамперед це:

- електронний каталог бібліотеки – БД «Книги»;
- аналітична БД «Періодика»;
- БД галузевої реферативної інформації;
- систематична картотека статей бібліотеки.

Друга містить *функції виконання інформаційно-аналітичної діяльності*, а саме:

- виявлення актуальних проблем педагогіки, психології та освіти;
- підготовка оглядово-аналітичних матеріалів, інших інформаційних продуктів за пріоритетними напрямками з актуальних проблем педагогіки, психології та освіти;
- інформаційний супровід підготовки прогнозів розвитку педагогічної науки, освіти та практики в Україні;
- інформаційна підтримка науково-дослідних робіт з актуальних проблем педагогіки, психології та освіти;
- забезпечення вільного доступу до результатів досліджень і розробок в Україні та за кордоном для аналітичних і прогнозних оцінок галузі.

Ці функції реалізуються в щоденній роботі бібліографів, референтів, фахівців-аналітиків – у підготовці бібліографічних, реферативних, аналітичних оглядів, експрес-аналізів, інших документів, які відображають найбільш важливі факти, надають оцінку важливих подій в основних сферах педагогічної науки та освіти в Україні.

Третя група охоплює *функції організаційно-технологічного забезпечення*, серед яких:

- організаційно-технологічне здійснення процесів інформатизації в бібліотеці;
- удосконалення програмного забезпечення;
- проектування, розроблення та підтримка комп'ютерних БД;
- налагодження процесів корпоративного наповнення БД ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та книгозбірнями мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України;
- удосконалення бібліотечних технологічних процесів і операцій, підготовка методичних рекомендацій;

- підвищення кваліфікації кадрів, проведення нарад, семінарів тощо;
- видання та поширення оглядово-аналітичних матеріалів у друкованій та електронній формах.

Необхідною умовою успішної інформаційно-аналітичної діяльності є її організаційно-технологічне забезпечення, яке передбачає наявність сучасного комп'ютерного обладнання, функціонування бібліотечної мережі та засобів зв'язку, ефективного програмного продукту, що дозволяє накопичувати, опрацьовувати і здійснювати пошук необхідної інформації в автоматизованому режимі.

5.2. Аспекти

5.2.1. Нормативно-правове забезпечення

Нормативно-правовим забезпеченням формування та впровадження системи є сукупність правових норм, які регулюють відносини, що складаються у процесі створення, розвитку і функціонування системи, а також нормативних документів, які використовуються нею для ефективного застосування цих норм при взаємодії її складових.

Нині в Україні для регламентації створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти та практики діють нормативно-правові документи, пов'язані з виконанням Закону України «Про інформацію» (від 2 жовтня 1992 р. № 2657) [16], Закону України «Про науково-технічну інформацію» (від 25 червня 1993 р. № 3322 (зі змінами до Закону від 16 грудня 2004 р. № 2261-IV) [17], Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (від 27 січня 1995 р. № 33/95) [12], Закону України «Про Національну програму інформатизації» (від 4 лютого 1998 р. № 74/98-ВР) [19], Указу Президента України «Національна доктрина розвитку освіти» (від 17 квітня 2002 р. № 347) [18], Закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 рр.» (від 9 січня 2007 р. № 537-V) [20], наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про мережу освітянських бібліотек Міністерства освіти і науки України та АПН України» (від 30 травня 2003 р. № 334/31) [15], а також стандарти, що визначають технологію створення вищезазначених систем: *ДСТУ 3578-97*. «Формат для обміну бібліографічними даними на магнітних носіях» [25]; *ДСТУ ГОСТ 7.1:2006*. «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис : загальні вимоги та правила складання» (ГОСТ 7.1-2003, IDT) [2] тощо.

Важливою складовою нормативно-правового забезпечення системи є чинні законодавчі акти, стандарти та нормативно-технічні документи

із захисту інформації, котрі стосуються створення, розвитку та функціонування системи.

5.2.2. Корпоративне наповнення галузевих БД

Інформаційно-аналітична діяльність в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського передбачає застосування локальних та розподілених технологій науково-інформаційної діяльності, в яких можуть бути задіяні провідні книгозбірні мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України. У зв'язку з цим виникає необхідність управління цим процесом та інтеграції одержаних проміжних результатів у кінцеві показники. Корпоративність, як універсальний механізм міжбібліотечної взаємодії, може використовуватись на різних етапах бібліотечно-інформаційної діяльності. У системі інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України передбачається спільне наповнення електронного каталогу: БД «Книги», аналітичної бібліографічної БД «Періодика» й галузевої реферативної БД.

Координуючи діяльність бібліотек із формування документних ресурсів на галузевому рівні, у ролі методичного центру виступає ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, котра бере на себе функцію центру збору загальнодоступної електронної бібліографічної та реферативної інформації, її упорядкування, формування збірань електронних документів, запису на комп'ютерні носії постійного зберігання.

Основні завдання корпоративної галузевої бібліотечної мережі:

- підвищення ефективності інформаційного обслуговування завдяки збільшенню повноти інформації та скороченню часу на обслуговування;
- створення довідково-інформаційного фонду та організація інформаційного обслуговування, уникнення дублетності під час закупівлі періодичних видань та опрацювання інформації;
- раціональне використання галузевих ресурсів.

Корпоративна бібліотечна галузева мережа повинна мати координаційну раду та головний орган мережі. Взаємодія книгозбірень мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України повинна здійснюватись наступним чином:

- створення зведеного електронного каталогу: галузевої аналітичної бібліографічної БД «Періодика» та галузевої реферативної БД, що передбачає:

- централізацію управління системою;
- формування розподіленого банку даних, утворення у партнерів необхідних БД для налагодження обміну інформацією;
- забезпечення єдиних методичних рішень та правових положень;
- поєднання технічних та програмно-лінгвістичних засобів;

- координація інформаційного забезпечення науково-дослідних робіт, що передбачає такі види обслуговування:

- вільний доступ користувачів до інформаційних ресурсів (зведеного електронного каталогу та галузевої аналітичної бібліографічної БД «Періодика», галузевої реферативної БД);

- керований доступ до розподілених повнотекстових інформаційних масивів;

- контрольований доступ до замовлень за МБА та отримання інформаційних матеріалів (на паперових носіях, у вигляді електронних копій).

Реалізація корпоративного проекту охоплює такі необхідні дії:

- упровадити, де необхідно – оновити, сучасну технологію формування бібліографічної та реферативної інформації, що дозволить з найменшими витратами залучити провідні освітянські бібліотеки мережі до створення галузевого інформаційно-бібліографічного ресурсу;

- підготувати у рамках корпоративного проекту нормативні документи, котрі стануть методичною основою для формування єдиного середовища бібліотек мережі;

- створити якісні інформаційні ресурси мережі.

5.2.3. Використання Інтернету для функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти та практики України

Інтернет у системі інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти та практики України використовується як:

- засіб доступу до універсального простору інформаційних ресурсів, що становить собою всесвітня мережа World Wide Web;

- спосіб оперативного обміну бібліографічною та реферативною інформацією з членами корпоративного проекту наповнення галузевих БД;

- засіб розміщення утвореної інформації з питань педагогіки, психології та освіти на веб-порталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

У процесі вирішення проблем взаємодії системи з мережею Інтернет слід орієнтуватися на наявні на світовому ринку інформаційні, комунікаційні технології, програмно-апаратне мережеве середовище, що передбачає наявність таких складових: інформаційні ресурси, реалізовані у формі веб-порталів; пошукові механізми; система захисту від несанкціонованого доступу; система моніторингу; електронна пошта тощо.

5.2.4. Забезпечення інтеграції програмно-апаратних засобів

Успішна реалізація корпоративної технології наповнення галузевих інформаційних ресурсів найбільше залежить від технічного рівня апа-

ратної бази бібліотек, яка охоплює комп'ютерну техніку і засоби комунікації. Апаратну базу можна представити у вигляді трирівневої системи, кожний рівень якої слугує для забезпечення відповідних технологічних процесів і операцій.

Перший рівень – комп'ютеризація робочих місць бібліотек (станції локальної мережі), котрі будуть використовуватися для опрацювання документів, утворення та корегування власних електронних каталогів, БД, інших операцій, що пов'язані з технологією опрацювання інформації.

Другий рівень – серверний, котрий забезпечить підтримку функціонування та збереження даних електронних каталогів, представлення своїх ресурсів в Інтернеті за веб-технологією, підтримку протоколів для надання доступу до розподілених корпоративних ресурсів.

Третій рівень – засоби телекомунікацій, котрі забезпечать зв'язок між серверами (локальними мережами) бібліотек корпорації, а також доступ до Інтернету для демонстрації власних інформаційних ресурсів (електронних каталогів, бібліографічних БД, інформаційних матеріалів тощо).

ВИСНОВКИ

Розроблено загальні положення концептуальної моделі системи інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки, освіти і практики України, котра має створити умови для отримання органами державної влади, науковцями і практиками повної, сконцентрованої інформації з актуальних проблем галузі. Зазначені положення визначено на основі напрямів науково-інформаційної діяльності й інформатизації ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за умови взаємодії головної галузевої книгозбірні з бібліотеками освітньої мережі МОН України та НАПН України, корпоративного наповнення бібліографічних та реферативних БД, широкомасштабного застосування інформаційних технологій до методів та засобів пошуку, збору, опрацювання, збереження інформації з питань педагогіки, психології та освіти для систематизації наявних знань і формування на їх основі нових інформаційних матеріалів (оглядових і аналітичних документів) з актуальних психолого-педагогічних проблем, використання їх у процесі управління, удосконалення і розвитку галузі. Запропоновано концептуальні рішення щодо ієрархічної структури системи інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України та інформаційної інфраструктури ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Відображено можливість виконання цих рішень та реалізації відповідних їм процесів.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. *База даних* [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B0%D0%B7%D0%B0_%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%85. – Назва з екрана.
2. *Бібліографічний запис*. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1: 2003, ІДТ) ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Чинний від 2007–07–01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – II, III, 47 с. – (Національний стандарт України).
3. *Блюменау, Д. И.* Информационный анализ/синтез для формирования вторичного потока документов [Текст] : учеб.-практ. пособ. / Д. И. Блюменау. – СПб. : Профессия, 2002. – 240 с.
4. *Великий тлумачний словник сучасної української мови* / [уклад., голов. ред. В. Т. Бусел]. – К. ; Ірпінь : Перун, 2004. – 1440 с.
5. *Видання*. Основні види. Терміни та визначення [Текст] : ДСТУ 3017–95. – Чинний від 1996–01–01. – К. : Держстандарт України, 1995. – 47 с. – (Національний стандарт України).
6. *Власова, Г. В.* Аналітико-синтетична переробка інформації [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Власова, В. І. Лутовинова, Л. І. Титова. – К. : ДАКККіМ, 2006. – 290 с.
7. *Задорожна, Н. Т.* Менеджмент документообігу в інформаційних системах освіти (для ВНЗ та ППО) [Текст] : навч.-метод. посіб. / Н. Т. Задорожна, К. М. Лавріщева. – К. : Пед. думка, 2007. – 228 с.
8. *Інформаційна інфраструктура* [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Інформаційна_інфраструктура. – Назва з екрана.
9. *Концептуальна модель* [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8C. – Назва з екрана.
10. *Концепція розвитку електронного урядування в Україні* [Електронний ресурс] / кер. проекту: С. В. Дзюба ; відп. ред.: А. І. Семенченко ; координатор проекту: О. І. Архіпська // Міжнародний фонд «Відродження». – Електрон. дані. – К., 2009. – 15 с. – Режим доступу: http://www.irf.ua/files/ukr/conception_final.pdf. – Назва з екрана.
11. *Кушнарченко, Н. М.* Наукова обробка документів [Текст] : підручник / Н. М. Кушнарченко, В. К. Удалова. – 4-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2006. – 334 с.

12. *Про бібліотеки і бібліотечну справу* [Електронний ресурс] : Закон України (зі змінами, внесеними згідно з Кодексом № 2755-VI (2755-17) від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) від 27 січня 1995 р. № 33/95 // Верховна Рада України. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: [http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg= 32%2F95-%E2%F0](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=32%2F95-%E2%F0). – Назва з екрана.
13. *Про електронні документи та електронний документообіг* [Електронний ресурс] : Закон України (зі змінами, внесеними згідно із Законом № 2599-IV (2599-15) від 31.05.2005 р.) // НАУ : правові системи. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=851-15>. – Назва з екрана.
14. *Про затвердження Методики визначення належності бюджетних програм до сфери інформатизації* [Електронний ресурс] : наказ Державного Комітету зв'язку та інформатизації України від 06.06.2003 р. № 97 // НАУ : правові системи. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1078.409.0>. – Назва з екрана.
15. *Про затвердження Положення про мережу освітянських бібліотек Міністерства освіти і науки України та НАПН України* [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 30 трав. 2003 р. № 334/31 // НАУ : правові системи. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1038.312.0>. – Назва з екрана.
16. *Про інформацію* [Електронний ресурс] : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657 // НАУ : правові системи. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=2657-12>. – Назва з екрана.
17. *Про науково-технічну інформацію* [Електронний ресурс] : Закон України № 3322-XII, від 25 черв. 1993 р. // НАУ : правові системи. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1078.7150.0>. – Назва з екрана.
18. *Про Національну доктрину розвитку освіти* [Електронний ресурс] : Указ Президента від 17 квіт. 2002 р. № 347 // Верховна Рада України. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: [http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg= 347%2F2002](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=347%2F2002). – Назва з екрана.
19. *Про Національну програму інформатизації* [Електронний ресурс] : Закон України від 4 лют. 1998 р. № 74/98-ВР // Верховна Рада України. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=74%2F98-%E2%F0>. – Назва з екрана.
20. *Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 рр.* [Електронний ресурс] : Закон України від 9 січ.

- 2007 р. № 537-V // Верховна Рада України. – Електрон. дані. – К., 2010. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>. – Назва з екрана.
21. *Сілкова, Г.* Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності [Текст] / Г. Сілкова // Вісн. Книжк. палати. – 1999. – № 3. – С. 15–16.
  22. *Сілкова, Г.* Інформаційно-аналітичні дослідження в структурі інформаційних ресурсів [Текст] / Г. Сілкова // Вісн. Книжк. палати. – 2001. – № 2. – С. 14–15.
  23. *Словник книгознавчих термінів* [Текст] / Книжк. палата України ; [уклад.: В. Я. Буран, В. М. Медведєва, Г. І. Ковальчук, М. І. Сенченко]. – К. : [б. в.], 2003. – 159 с.
  24. *Сорока, М. Б.* Національна система реферування української наукової літератури [Текст] / М. Б. Сорока ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К. : НБУВ, 2002. – 209 с.
  25. *Формат* для обміну бібліографічними даними на магнітних носіях [Текст] : ДСТУ 3578–97. – Чинний від 1998–01–01. – К. : Держстандарт України, 1997. – 20 с. – (Національний стандарт України).
  26. *Широков, Л. А.* Базы данных и знаний [Текст] : учеб. пособие / Л. А. Широков. – М. : МГИУ, 2000. – 86 с.
  27. *Яценко, О. М.* Укладання інформаційно-аналітичних документів [Текст] : метод. рек. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; уклад. О. М. Яценко. – К., 2010. – 39 с. – Рукопис.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ
СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
НАУКИ, ОСВІТИ І ПРАКТИКИ УКРАЇНИ**

Укладач О. М. Яценко

Науковий редактор П. І. Рогова

Рецензенти: Ю. І. Артемов, Т. Ф. Букшина

Літературні редактори: С. М. Зозуля, І. П. Білоцерківець

Підписано до друку 01.12.2010 р. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Друк цифровий. Папір офс. 80 г/м².
Ум. друк. арк. 1,75. Наклад 300 прим.
Замовлення № 96.

Віддруковано у видавництві Інституту обдарованої дитини
НАПН України

03190, м. Київ, вул. Салютна, 11-А
тел./факс: (044) 422-55-11

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи серія ДК № 3366 від 13.01.2009 р.